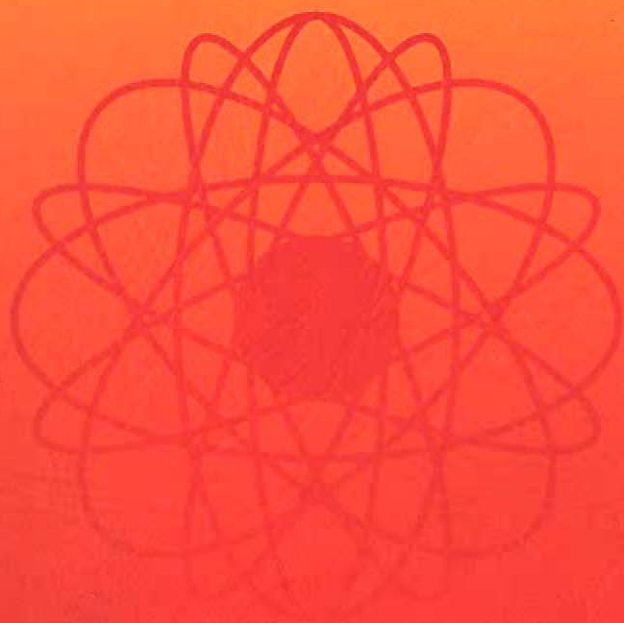


Faculteit Natuur- en Sterrenkunde



Fylakra
personeelsblad rond de Utrechtse fysica

FYLAKRA

nr 281

FYLAKRA wordt uitgegeven voor de vakgroepen en afdelingen van de faculteit Natuur- en Sterrenkunde van de Universiteit Utrecht

41-ste jaargang, nummer 2

1 april 1997

Oplage: 650

COLOFON

redactie:

Rudi Borkus (Julius Instituut)

Gijs van Ginkel (MBF, *hoofredacteur*)

Joop de Haan (REPRO)

Evert Landré (STK, *eindredactie & vormgeving*)

Frans van Lunteren (GGWN/GESCH)

Geert Hooyman

Gerard van der Mark (AGF)

Ada Molkenboer (VOORL)

Henk Mos (FCG)

Arjen Vredenberg (AGF)

Els Wolfs (BUR)

portretfoto's: Johan van der Linden

**reproductie: Joop de Haan en Frans Choufoer van de drukkerij
Natuur- en Sterrenkunde, Budapestlaan 4, tel. 030-2531751**

**redactieadres: redactie Fylakra, Buys Ballotlaboratorium k. 701,
Princetonplein 5, 3584 CC Utrecht
tel. 030-2535214, intern 5214, e-mail: e.landre@fys.ruu.nl**

Kopij voor FYLAKRA 1997 nr 3 kan worden ingeleverd bij de leden van de redactie of gedeponereerd worden in het postvakje van FYLAKRA op kamer 152. Sluitingsdatum: vrijdag 2 mei 1997. Kopij bij voorkeur aanleveren op diskette in Word voor Windows 95 of WP 5.1. In twijfelgevallen raadplege men de eindredacteur.

INHOUD**jaargang 41, nummer 2**

Geachte Lezer(es)	3
Mej. Elink Schuurman overleden	4
Mutaties bij het bureau	8
Masculien atoomfysica haalt eerste geministe binnen	9
Maureen van de Berg OIO	10
Jaarverslag Dienstcommissie 1996	12
Pionierproject haalt snelle fietser binnen	19
Rob en Anton zoeken paddestoelen	20
Andriessse	29
Ellen Berends en de moderne kristallen bol	33
Kees de Grauw stort zich postdoctoraal op superemicroscop	34
Een sprookje: de eenzame computers	35
De IVON-ION van WUB tot MUB	38
In gesprek met Joke Tromp, mentor	42
Anke Brockhoff: nieuwe OIO bij Grenslaagfysica	46
Harold Kerp gaat zonlicht oosten	48
Het overlegorgaan Julius Instituut	50
Oogsten van zonlicht met de nieuwe Pilot	52
Eric van Zee valt voor het synchrotron	54
Cor van der Struijf verheft zich tot doctor	56
Alweer een zonnig contract in het Debye Instituut	58

Van de eindredacteur:

Omdat de vervaardiging van het gecombineerde alumninummer-reguliere nummer van FYLAKRA (1997 nr 1) nogal wat tijd heeft gekost is het ons niet gelukt dit nummer vóór - de dit jaar vroege - Pasen bij de lezers te bezorgen



GEACHTE LEZER(ES)

Het zijn verrukkelijke tijden voor prestigieuze nieuwsbladen, zoals FYLAKRA. Bij het tikken van deze introductie werd de redactie op de hoogte gebracht van het vertrek van onze rector-magnificus per 1 september a.s. naar een post bij de V.N. Onmiddellijk startte een fanatieke weddenschap onder de redactieleden wie de volgende rector-magnificus zou worden. De inzetten zijn duizelingwekkend: de uitslag hoort u later. De MUB is aangenomen, dus de vakgroepen worden geëlimineerd en een sterk hiërarchische structuur zal worden ingevoerd. De medezeggenschapsstructuur is nog niet geregeld. Wordt het een radenstructuur-nieuwe-stijl of een ondernemingsraad? Op de werkplek betekent de MUB, dat de medewerk(st)ers zich mogen vleien aan de poten van leerstoelen. Deze worden om tafels gezet en elke tafel vormt een instituut c.q. onderzoeksschool. Aan het hoofd van de tafel zit een directeur, die het voor het zeggen heeft over *zijn* (vrouwelijke directeuren zijn er bij ons niet, dus niet piepen over discriminatie) tafel : dat is toch een paradijselijk beeld, vooral met het voorjaar op komst.

De volgende fantasie dringt zich op: we zetten alle leerstoelen lekker buiten tussen de uitkomende narcissen en krokussen en genieten, al koutend over nieuwe studierichtingen, reorganisatie van het bureau van de faculteit en kwaliteitsverbeteringen, van een behaaglijk lentesonnetje. De redactie van FYLAKRA ziet het helemaal voor zich.

Ondertussen gaat het gewone leven door, zoals u in dit nummer kunt lezen. Promovendi trouwen met elkaar, veel nieuwe mensen worden aan u voorgesteld, de Dienstcommissie kijkt terug naar 1996 en ook een droef bericht. Dat laatste is het overlijden van mevrouw Elink Schuurman, een studente Sterrenkunde van voor de Tweede Wereldoorlog. Graag hadden wij haar bezocht om met haar te praten over haar studententijd en haar ervaringen bij de Faculteit. Dat kan helaas niet meer: in dit nummer daarom een In Memoriam. Uiteraard is ook de vaste column van Kees Andriesse opgenomen. Wij wensen u veel leesplezier.

Gijs van Ginkel, hoofdredacteur.

MEJ. ELINK SCHUURMAN OVERLEDEN

De naam A.G. Elink Schuurman zal weinigen in deze faculteit iets zeggen. Door een toeval - een fout gespelde naam op de enveloppe van een alumni-FYLAKRA - kwam onze eindredacteur met haar in het voorjaar van 1996 in contact. Een bezoek aan haar, zoals in principe was afgesproken, vond helaas geen doorgang omdat zij volledig onverwacht overleed. Een klein portret.

Ja, haar naam was ik wel eens tegen gekomen: in het archief van de vakgroep Sterrenkunde bevindt zich een vijftal foto's, waarop zij staat afgebeeld: 1) het 25-jarig jubileum van amanuensis W. Slijkoord (1934) met o.a. Nijland, Van der Bilt en Minnaert, 2) en 3) twee foto's van een dagje uit in de Soesterduinen o.l.v. prof. Minnaert (1938): een groepsfoto en een foto waarop men haar ferm ziet voortstappen naast mevrouw Minnaert, 4) een foto t.g.v. het afscheid van mej. Sminia (1944) (*zie volgende bladzijde*) en 5) een foto, gemaakt tijdens het theedrinken op de omloop van de sterrenwacht (1948).

Verder wist ik niets over haar dan dat ze omstreeks 1926 zich had ingeschreven als studente sterrenkunde, nogal uniek voor die tijd, en dat ze tot omstreeks 1938 op "Sonnenborgh" heeft gestudeerd en gewerkt als assistente. Door een toeval (zie inleiding) kwam ik met haar in contact. Wij hadden een lang en interessant gesprek. FYLAKRA had zojuist de serie artikelen over de exacte Utrechtse vrouwen afgesloten, maar het gesprek was aanleiding om met haar een principe-afspraken te maken voor een bezoek, samen met de hoofdredacteur, aan haar in haar woonplaats Wageningen.

Het is er niet van gekomen. Ook voor haar directe omgeving volkomen onverwacht overleed mej. Elink Schuurman op 3 juni 1996.

Anna Gerardina Elink Schuurman werd op 18 augustus 1907 te Utrecht geboren. Haar moeder was Duitse, haar vader directeur van de Brandwaarborg Maatschappij (later in de AMEV opgegaan). Korte tijd later verhuisde het gezin, dat voltooid vijf kinderen zou tellen, naar Baarn. De jonge Aennie (op z'n Duits) ging op haar zevende naar de lagere school en vervolgens bezocht zij de 6-jarige meisjes-

HBS aan de Wittevrouwenkade in Utrecht; eerst nog als spoor studente, maar in 1921 verhuisde het gezin weer terug naar Utrecht en vestigde zich aan de Mauritsstraat 102 (nabij het Wilhelminapark).



foto 1 - het afscheid van mej. Sminia (voorste rij 2^{de} v.r.) op 31 juli 1944; vooraan rechts prof. Minnaert, zojuist teruggekeerd uit het gijzelingskamp St. Michielsgestel; links vooraan, een cigaret aanstekend, dr Jaap Houtgast; de twee heren boven hem zijn Hans Hubenet (l) en Henk van de Hulst; rechts daarvan mej. Elink Schuurman; rechts van haar Kees de Jager; de heer linksboven Minnaert is de chef-werkplaats Van Straten

Tot verbijstering van haar vader gaf zij te kennen na haar eindexamen in 1926 sterrenkunde te willen gaan studeren: dat kon immers niet, een meisje 's avonds laat nog over straat. Ach, vader, bij de volgende lantaarnpaal laten ze me toch weer staan, was de reactie van de nuchtere Aennie. Ca 1934 is zij afgestudeerd en werd zij wetenschappelijk assistente op sterrenwacht "Sonnenborgh".

Ik meen me uit het gesprek met mej. Elink Schuurman te herinneren dat zij in 1938 lerares werd aan de huishoudschool aan Puntenburg. Op die school was zij de opvolgster van Truus Eymers, die in dat jaar mevrouw Van Cittert-Eymers was geworden. Zo ging dat toen.



mej. Elink Schuurman aan de lunch op de alumnidag, 13 april 1991

In de oorlogsjaren gaf zij wiskundeles in Veendam. In 1945 kreeg zij een baan als lerares wiskunde en cosmografie in Wageningen, waar zij tot haar plotseling verscheiden, 88 jaar oud, is blijven wonen.

Mej. Elink Schuurman was, volgens haar in Bilthoven wonende jongere zuster (85 nu), een eigenwijs en eigengereid meisje. Als voorbeeld moge dienen de wandeling die ze maakte tijdens een reis naar een zonsverduistering boven Afrika in de jaren '50 of '60; zij had de observatiepost verlaten en haalde zich daarna de woede van de bewaking op de hals: wist zij niet dat het er wemelde van de leeuwen? Op de foto's, die ik van haar ken, oogt ze wat verlegen en bescheiden. Schijn? Ik heb haar meegemaakt tijdens een sterrenkundecollege van Kees Zwaan, tijdens de alumnidag 1991, op 13 april. Zij was toen toch al dik boven de tachtig, maar zij was voortdurend "bij de les", stelde vele vragen en ging in discussie. Bij die gelegenheid heb ik de tweede, op de vorige bladzijde afgedrukte foto gemaakt.

Zij moet inspirerend les gegeven hebben: haar scholieren gingen en masse mee, wanneer 's avonds op de Wageningse Berg naar de sterren werd gekeken. Zij stond in Wageningen tot aan haar dood midden in het culturele en sociale leven. Toen ik voorstelde haar binnen afzienbare tijd te bellen voor een afspraak zei ze dat de kans groot was dat ik haar niet zou treffen, want ze was altijd op pad.

Zij was een sportieve vrouw: zij was lid van de Wageningse roeivereniging - op de dag van de (druk bezochte) crematie hing de clubvlag halfstok.

Hier eindigt het elfde artikel in de serie "Exacte vrouwen in Utrecht". Het is helaas een geheel ander verhaal geworden dan ik me een jaar geleden had voorgesteld.

Evert Landré

NB - bij het schrijven van de necrologie over dra Elink Schuurman heb ik dankbaar gebruik gemaakt van informatie die mij werd verschaft door haar huisgenote mevr. C.M. Laman Trip en haar zuster mevr. M. de Koo - Elink Schuurman

MUTATIES BIJ HET BUREAU

Bij brief van 10 maart j.l. heeft het hoofd van PZ, Wil Verhoeven aan de directeuren van de instituten en onderzoekscholen, aan de hoofden van afdelingen en ter kennisneming aan de dienstcommissie melding gemaakt van een aantal mutaties binnen het Bureau van de faculteit. Het betreft hier veranderingen binnen afdelingen, die min of meer een loketfunctie hebben. Om die reden is de redactie van FYLAKRA van mening dat zoveel mogelijk medewerkers weet dienen te hebben van de wijzigingen.

De heer Jan Koenen is thans werkzaam als interim-hoofd van de afdeling Gebouwbeheer. Hij zal deze functie vervullen tot 24 maart 1997. Daarna zal dr Aert Schadee als interim-hoofd optreden. Jan Koenen heeft zich bereid verklaard het nieuw te benoemen hoofd Gebouwbeheer te helpen inwerken. Zoals u bekend zal zijn loopt thans een wervingsprocedure voor hoofd Gebouwbeheer.

Marieke Lucas, tijdelijk medewerkster van de afdeling Personeelszaken is per 1 maart 1997 vertrokken om een functie buiten de universiteit te aanvaarden.

Thea de Caes is met ingang van 1 maart 1997 van het directiesecretariaat overgeplaatst naar de afdeling Personeelszaken. Zij is daar in de plaats van Marieke Lucas gekomen; zij is o.m. belast met de administratie van beoordelingen, functioneringsgesprekken, verlof, ADV, aan- en afmeldingen inzake ziekte, studiefaciliteiten en van de hoogleraren. Verder verricht zij algemeen secretariaatswerk.

Op de plek van Thea de Caes is, als secretaresse van de directeur, tijdelijk Linda Huldman aangesteld.

Marina Roggeveen is van de afdeling Financiële Zaken gedetacheerd bij de faculteit Scheikunde. Om de capaciteit van de afdeling op peil te houden zijn twee tijdelijke deeltijdkrachten aangetrokken, n.l. Mascha Slot en Irene Drenth.



MASCULIEN ATOOMFYSICA HAALT EERSTE GEMINISTE BINNEN



Met ingang van 1 september 1996 is Geraldine Woestenank (*hier op een foto van Gijs van Ginkel*) bij de vakgroep AGF (bloedgroep Atoomfysika) begonnen met haar promotie-onderzoek. Zij is de nieuwste telg van het geslacht "Gemini" en zal zich bezighouden met de interacties van metastabiele atomen bij extreem lage temperaturen. Geraldine voltooide haar studie aan de Rijksuniversiteit van Groningen met een onderzoek aan het KVI. Hoewel zij ook daar de mogelijkheden kreeg aangeboden om zich verder te bekwamen in het experimentele onderzoek, verkoos zij Utrecht boven Groningen, hetgeen nog steeds teleurstelling teweeg brengt in Groningen. Wij weten nu ook waarom, immers haar altijd goede humeur, het karakter, dat niet alleen op zichzelf gericht is, en de 'vrouwelijke' inbreng, worden inmiddels door ons allen gewaardeerd. Wij kijken dan ook uit naar de samenwerking van de komende jaren en wensen haar veel succes met haar onderzoek.

Peter van der Straten

MAUREEN VAN DE BERG OIO

Een zonnetje onderzoekt de sterren

Al op 1 oktober j.l. werd Maureen van de Berg aangesteld bij Sterrenkunde als OIO in dienst van ASTRON om gedurende vier jaar onderzoek te doen naar de *"getijdenkrachten in dubbelsterren, die een reus als één van de componenten hebben"*. Tot nu toe was de overredingskracht van de FYLAKRA-redactie onvoldoende om haar toekomstig promotor, Frank Verbunt, te bewegen Maureen voor te stellen aan de faculteit en dat is zo gebelevén: tja zo gaat dat met jonge promotoren.... Daarom nu een introductie door de redactie.

Onmiddellijk na haar aanstelling ging Maureen een maand met vacantie, want de aanstellingsdatum van 1 oktober was gekozen om de nadelige wachtgeldregeling voor najaars-aio's te vermijden en ze was niet van plan om na haar afstuderen meteen per 1 oktober al te beginnen. Maureen is voor de fysica bepaald geen onbekende, want ze is als studente niet alleen actief geweest bij de MORGENSTERREN (sterrenkunde-onderwijsprogramma voor VWO-meisjes), maar ook in het emancipatieplatform van de faculteit.

Het promotie onderzoek van Maureen is een voortzetting van haar afstudeeronderzoek, dat haar onder andere naar La Palma heeft gevoerd, voor een meetsessie met de Herschell-telescoop aldaar.

Bij een nieuwe promovendus is het natuurlijk voor ons interessant om te weten of Sterrenkunde nu een ongelofelijke versterking heeft gekregen voor een sportteam bij de Fylakon-sportdagen. Nou, daar hoeven de andere vakgroepen (ze bestaan nog even, want de MUB heeft mog niet in het Staatsblad gestaan) zich geen zorgen over te maken: Maureen houdt niet van sport, zelfs niet naar het kijken ernaar op de TV. Alleen snookeren kan haar bekoren. Dat betekent niet, dat ze verstoken is van sportiviteit, want ze is een hartstochtelijk beoefenaar van de moderne dans. Wij wensen haar toe, dat haar onderzoek voorspoedig en succesvol zal zijn, zodat ze dansend doctor zal worden.

Gijs van Ginkel



MAUREEN VAN DE BERG

(foto: Gijs van Ginkel)

JAARVERSLAG DIENSTCOMMISSIE 1996

De Dienstcommissie heeft instemmingsrecht en adviesrecht met betrekking tot alle zaken, die door het College van Bestuur van de Universiteit Utrecht zijn gemandateerd aan de faculteitsdirecteur. In de praktijk is dat voornamelijk gericht op personeelsaangelegenheden en aangelegenheden, die het functioneren van de facultaire organisatie betreffen. Een belangrijk onderdeel daarvan zijn ook de arbeidsomstandigheden van het personeel. Voorts ziet de Dienstcommissie erop toe, dat er een goede communicatie in de organisatie plaatsvindt van beleidsvoornemens en van de uitvoering van zaken, die onder verantwoording vallen van de directeur. Ook de bevordering van emancipatie is een aandachtspunt voor de Dienstcommissie.

De samenstelling van de Dienstcommissie in 1996

De Dienstcommissie bestaat uit vijf mannen, wier namen staan vermeld aan het eind van dit jaarverslag. Wilfried van Sark, secretaris van de Dienstcommissie en aangesteld met een derde geldstroomcontract bij de vakgroep Grenslaag Fysica, kreeg een vaste baan als Universitair Docent bij de Katholieke Universiteit Nijmegen. Zijn plaats werd ingenomen door Jasper Boessenkool, promovendus bij het Helmholtz Instituut. Theo Klinkhamer nam het secretariaat van Wilfried van Sark over.

Contact met het facultaire personeel

Met het personeel van de faculteit is via verschillende kanalen contact onderhouden:

(a) Een maandelijks spreekuur tijdens de lunchpauze. Dat spreekuur wordt enkele dagen van tevoren aangekondigd via E-mail. In totaal zijn er in 1996 acht gesprekken geweest. Daarvan is door meerdere personeelsleden gebruik gemaakt. Diverse zaken werden daarbij aan de Dienstcommissie voorgelegd. Een aantal daarvan is besproken met de directeur tijdens de overlegvergaderingen.

(b) Publicatie van adviezen en activiteiten van de Dienstcommissie in het personeelsblad FYLAKRA.

(c) Presentatie van het jaaroverzicht tijdens de Nieuwjaarsbijeen-

komst van de faculteit.

(d) Contacten met personeelsleden en afdelingen van de faculteit over diverse lopende zaken.

WERKTERREIN DIENSTCOMMISSIE



DIENSTCOMMISSIE



MANDATERING

DIRECTEUR

COLLEGE VAN BESTUUR

De Dienstcommissie aan het werk

Voor de bespreking van reguliere zaken heeft de Dienstcommissie een twee-weekse vergadercyclus. Het overleg met de directeur vindt één keer per zes weken plaats. Met andere universitaire Dienstcommissies vindt eens per drie maanden overleg plaats in het Platform van Dienstcommissies.

In 1996 heeft de DC samen met de DC van de faculteit Scheikunde een ééndaagse cursus gevolgd. Deze cursus werd verzorgd door Bureau Zuidema, een bureau, dat t.b.v. ondernemingsraden en dienstcommissies in het land cursussen verzorgt op het gebied van bevoegdheden en de praktische aanpak van medezeggenschap. De cursus was goed en effectief.

Adviezen en instemming van de Dienstcommissie

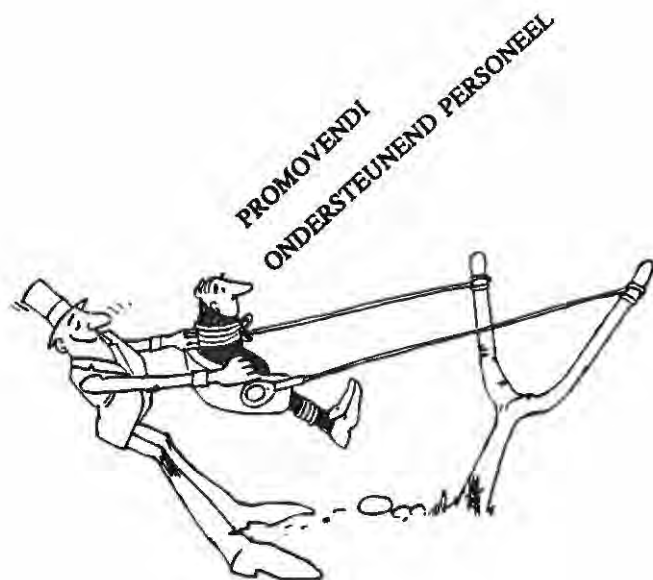
De Dienstcommissie heeft in 1996 schriftelijke adviezen uitgebracht over de volgende zaken:

1 - Op 12 maart 1996 een advies over de inzet van het wetenschappelijk personeel in het Julius Instituut, het onderwijsinstituut van de faculteit. De Dienstcommissie heeft in dat advies ingestemd met de plaatsing van het wetenschappelijke personeel voor een vast deel van zijn werktijd in het Julius Instituut.

2 - Op 15 mei 1996 zijn twee adviezen uitgebracht. Het eerste betrof een voorstel voor een goede procedure voor het aanbieden van te repareren vacuumpompen. Dit om het risico te vermijden, dat de pompen nog milieubelastende olie bevatten.

Het tweede advies was een dringende oproep aan de directeur om nu snel een facultair ARBO-plan te presenteren. Naar de mening van de Dienstcommissie blijft dit plan te lang uit. In het DC-advies zijn diverse aanbevelingen en suggesties gedaan onder andere ook met betrekking tot het onderdeel WELZIJN van de Arbeidsomstandigheden. In dat verband is aan de orde gesteld, dat er facultaire onderdelen zijn, waar de stijl van leiding geven sterk frustrerend werkt op het werkplezier en het werkrendement. Aangedrongen is op het bespreekbaar maken daarvan en verbeteren van de situatie. De Dienstcommissie is teleurgesteld, dat ook bij het begin van 1997 nog moet worden

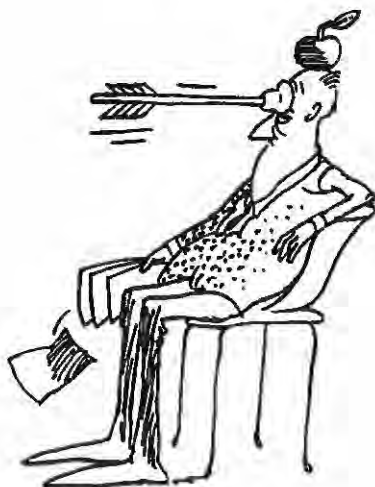
gewerkt met een summier en niet adequaat ARBO-plan 1994-1995.



NIEUW VERDEELMODEL

3 - Op 28 juni en op 25 november 1996 adviezen met betrekking tot een nieuw model voor verdeling van de facultaire eerste geldstroommiddelen. In dat model worden de posten van het vast universitair WP en de tweede geldstroom promovendi als verdelingsparameters gehanteerd. AIO- en OBP-posten zijn in het model pionnen op de onderzoeksschaakborden van de Instituten. De DC heeft aangegeven daarmee te kunnen instemmen op voorwaarde dat het model zorgvuldig gefaseerd wordt ingevoerd om te vermijden, dat een louter modelmatige aanpak zou leiden tot plotselinge breuken in lopende onderzoekslijnen. O.a. om het OBP duidelijkheid te geven is het advies gegeven tot realisatie van een meerjarige plannings- en control-cyclus voor de instituten, bestaande uit een beleidsplan met solide realiteitswaarde en informatieve verantwoordingsverslagen. De dienstverlening van de afdelingen PZ en FZ dienen daarop afgestemd te worden.

Dat was helaas een misser!



OOK IN 1996 GEEN FACULTAIR ARBO-PLAN

4 - De facultaire begroting 1997. De DC heeft in een brief van 24 september 1996 een aantal vragen en opmerkingen m.b.t. de voorgestelde begroting 1997 voorgelegd aan de directeur.

Tijdens overlegvergaderingen heeft de DC ingestemd met diverse voorstellen van de directeur, waaronder een voorstel voor verplichte ADV-dagen, een voorstel voor het verlenen van een eindejaarsgratificatie aan het personeel van 100 gulden netto, een tekstvoorstel voor een brief met betrekking tot nevenwerkzaamheden, een voorstel tot afschaffing van de Laboratoriumjubilea (niet te verwarren met rijksjubilea, waaraan rechten zijn verbonden), het niet deelnemen aan een collectieve reisverzekering voor buitenlandse reizen en de gevolgde procedure met betrekking tot WP-FLOW.

Diversen

In totaal hebben er in 1996 acht overlegvergaderingen plaatsgevonden. Het overleg met de directeur vindt in een open sfeer plaats en kan over het algemeen als goed worden gekenschetst. Dat betekent echter niet, dat dit overleg altijd wrijvingsloos en constructief verloopt. Voorbeeld is een overlegvergadering begin 1996, waarbij de directeur en de DC in botsing kwamen. Naar de mening van de DC werden daarbij op onredelijke en niet terzake doende wijze aangedragen suggesties terzijde gelegd. Één en ander is besproken en recht gezet tijdens een diner, dat naar aanleiding van dit voorval op initiatief van de directeur is georganiseerd. Hieruit zal duidelijk zijn, dat van beide zijden de wil en de bereidheid bestaat om samen te werken ten behoeve van een goed lopende organisatie.

De faculteit had ook in 1996 nog geen uitgewerkt ARBO plan beschikbaar, hoewel voor het maken van dat plan al voor bijna twee jaar een interimkracht was aangetrokken. Tijdens het overleg met de directeur is dit meerdere malen aan de orde gesteld en het was ook onderwerp van een boven beschreven advies.

Tijdens het spreekuur van de DC zijn diverse zaken aangedragen door personeelsleden. Voor zover deze het belang van de faculteit, een facultair onderdeel of een groter groep personeelsleden raakten, zijn zij voorgelegd bij de overlegvergaderingen als voorstellen/vragen van de DC. Dit om verwarring te voorkomen over de status van spreekuurvragen. Om te vermijden, dat de directeur als "loopjongen" voor de DC zou gaan fungeren, zijn spelregels afgesproken over rechtstreekse interactie van de DC met facultaire onderdelen.

Andere zaken die in de verslagperiode aan de orde zijn geweest zijn o.a.:

1 - Functioneringsgesprekken. Tot nu toe is daarvan ook in 1996 (helaas!) te weinig gebruik gemaakt, hoewel het beeld een beetje vertekend lijkt omdat niet alle functioneringsgesprekken worden gemeld aan de afdeling Personeelszaken. De Dienstcommissie acht functioneringsgesprekken van belang om helderheid te houden over de wederzijdse verwachtingen en de efficiëntie van de uitvoering van taken. Dat is zowel voor de werksfeer als voor de effectiviteit van de organisatie van eminent belang.

2 - De productie van vluchtige stoffen met een gezondheidsrisico bij het mechanisch bewerken van kunststoffen. Omdat toegezegde initiatieven van de directeur hierover, naar de mening van de DC, te lang uitbleven heeft de DC zelf, in overleg met de directeur, de Arbeidsinspectie, diverse kunststofproducenten en dr. R. van de Welle (medewerker van de de universitaire dienst Veiligheid en Milieu) benaderd voor informatie. Aan de directeur is gemeld, dat de DC zijn bevindingen ter publicatie zal aanbieden aan het facultaire personeelsblad FYLAKRA.

Externe contacten

1 - *Het platform van dienstcommissies*

Belangrijkste onderwerp van discussie daar was het afgelopen jaar de invoering van de nieuwe universitaire bestuursstructuur en de (daarin nog niet geregelde) medezeggenschap van het personeel.

2 - *Contact met vakbonden en organisaties, die scholing voor ondernemingsraden verzorgen*

Om de Dienstcommissie te informeren over nieuwe ontwikkelingen en de meest efficiënte wijze van werken zijn er het afgelopen jaar verschillende contacten geweest met diverse vertegenwoordigers van eerder genoemde organisaties.

Dienstcommissie 1995-1998:

Gijs van Ginkel, voorzitter, BBL 470, tel. 2361

Theo Klinkhamer, secretaris, RvdG 108a, tel. 3263

Jasper Boessenkool, BBL 360, tel. 2273

Hans Kolijn, BBL 354, tel. 2828

Harry Roeters, Trans 1, tel. 1052

Wilfried van Sark, BBL 663, tel. 3263

Notuliste: Martine Rijkhoek, Trans 1, k 15, tel. 1016

PIONIER PROJECT HAALT SNELLE FIETSER BINNEN



Per begin januari heeft het Debye Instituut (Moleculaire Biofysica) een nieuwe AIO in de persoon van Edwin Klarenbeek (*hierboven op een foto van Gijs van Ginkel*). Nadat Edwin zijn afstudeeronderzoek bij Moleculaire Biofysica met veel succes had afgerond heeft hij besloten om bij de imaging sectie van de groep verder te gaan als AIO. Het gaat hier om een plaats binnen het "ultra fast imaging" PIONIER project van Hans Gerritsen. Hij zal in het kader van dit project een geavanceerde fluorescentie microscoop gaan bouwen die snelle (biologische) verschijnselen gaat afbeelden. Het snelheidsaspect sluit goed aan bij Edwin zijn grote hobby: fietsen. Dit doet hij veel en vooral ook hard. Snelheden boven de 40 km/uur zijn voor hem eerder regel dan uitzondering. Ik hoop in de toekomst nog een keer een toer-klassieker met Edwin te kunnen rijden en wens hem veel succes met zijn onderzoek.

Hans Gerritsen

ROB EN ANTON ZOEKEN PADDESTIOELEN een sprookje over het gebouw MINNAERT

In FYLAKRA 1995 nr 5 beschreef FYLAKRA-redacteur Rudi Borkus de inrichting van het gebouw MINNAERT als een denkbeeldig verslag van een wandeling door het gebouw (dat toen alleen nog maar op tekeningen bestond). De redactie bekeek of het mogelijk was nu een ietwat technischer verhaal af te drukken. Welnu:

Arie Koolmees, de uitvoerder namens Aannemings Maatschappij J.P. van Eesteren BV, die het gebouw MINNAERT neerzet, is een begenadigd sprookjesschrijver. In het kerstnummer van *De Driehoek*, het personeelsorgaan van de bouwmaatschappij was van zijn hand een op *Hans en Grietje* geïnspireerd sprookje te lezen over de constructie van het gebouw MINNAERT. De heer Koolmees was zo vriendelijk de oertekst van zijn verhaal af te staan. De tekst voor FYLAKRA is een mix van beide versies geworden. De doorsnee-schets van het gebouw is ontleend aan *De Driehoek*, de foto's zijn van Evert Landré.

Rob en Anton waren het bos ingestuurd om paddestoelen te zoeken en om de weg naar huis terug te kunnen vinden was Rob zo slim geweest om de paar meter broodkruimels te strooien. Tegen het einde van de dag - het werd reeds donker - besloten zij naar huis terug te keren. Zij probeerden de broodkruimels terug te vinden, maar - helaas - de vogels hadden alle kruimels opgegeten.

Verdwaald, moe en zoekend in het bos kwamen zij bij een grote weg, waarop met regelmatige afstand beton was gemorst. Waarschijnlijk verloren door een overladen betonmixer. Anton zei: "We moeten wát - laten wij deze plekjes maar volgen." En zo was het dat Anton en Rob ver in de avond, na een lange wandeling, in de noordwesthoek van De Uithof te Utrecht aankwamen.

Bij een fris, groen huisje met grote paarse vlekken brandde nog licht. Anton stelde voor: "Laten wij aankloppen, misschien is het mogelijk dat we daar overnachten. Na herhaaldelijk kloppen op de deur werd deze opengedaan door een enigszins corpulent ogende man met een bebaard hoofd en deze vroeg op barse toon: "Wat moeten jullie?"

Rob, verlegen en geschrokken door de barse toon van de man, zei, struikelend over zijn woorden: "Wij waren in het bos aan het paddestoelen zoeken en toen waren de broodkruimels weg en konden wij de weg niet terugvinden en toen vonden wij de betonplekjes. Kunnen wij vannacht hier blijven slapen?"



foto 1123 - tijdens het slaan van de eerste paal op 20 mei 1996 vlnr uitvoerder Arie Koolmees (het bebaarde hoofd?), bouwgemachtigde dr P. Zeegers, CvB-voorzitter drs J. Veldhuis (die de eerste paal de grond in joeg) en M.J. Goudkade, bedrijfsleider bij Van Eesteren

Het bebaarde hoofd begreep het niet helemaal, maar uit budgettaire overwegingen voelde hij er wel iets voor. Rob en Anton werden binnen gelaten: het was de bouwkeet van het werk MINNAERT. Op gemaakt vriendelijke toon zei het bebaarde hoofd: "Maar natuurlijk kunnen jullie hier overnachten, maar dat gaat niet zomaar! De keetjuffrouw is ziek en jij" - Anton aanwijzend - "zal als keetjuffrouw moeten werken, koffie zetten en alles schoonmaken."

Wat kon Anton anders dan *ja* zeggen. Het bebaarde hoofd dacht: *zo, het probleem keetjuffrouw is mooi opgelost*. En, net zoals in het sprookje, werd Rob opgesloten in de tekeningenkast om te worden

vetgemest; de barse toon van de man was weer terug toen hij hem meedeelde dat de kerstpakketten dit jaar wat klein zouden uitvallen en dat hij daarop een mooie aanvulling zou worden.

Na niet al te lange tijd ging het bebaarde hoofd naar huis; de bouwkeet werd hermetisch afgesloten en het bouwhek werd afgesloten met een zware ketting. Door de ramen van de keet zag Anton de achterlichten van de weggrijdende auto verdwijnen. Zeer vermoeid door het avontuur van de afgelopen dag vielen Anton en Rob snel in een diepe slaap, dromend van moeder thuis en van een mooi kantoor in een stadspark.

Heel anders was het echter gesteld met het bebaarde hoofd; hij kon de slaap niet vatten. Spijt had hij dat hij Anton en Rob zo slecht behandeld had. Wat zou de Arbo-commissie hiervan zeggen? De introductie was niet geheel volgens de ISO 9001, procedure 1102 gegaan. Je weet wel: ontvangst met koffie in een uiteenzetting over hetgeen er gebouwd wordt.

Vol wroeging ging het bebaarde hoofd de volgende morgen naar het werk. Maar eerst ging hij langs de warme bakker en in de bouwkeet aangekomen nodigde hij Anton en Rob aan tafel; zij kregen lekkere broodjes met jam en een kopje thee. "Het spijt mij," zei het bebaarde hoofd, "een en ander is niet volgens bestek en tekeningen gegaan." Rob dacht: *die aannemers hebben ook altijd wat*. "Maar," vervolgde de man, "om jullie zo maar naar huis te brengen gaat mij iets te ver - jullie moeten er wel wat voor doen." "Oké," zeiden Rob en Anton, "Wat moeten wij doen, zeg het maar." "Wel," zei het bebaarde hoofd, "jullie bestuderen vandaag het bestek en de tekeningen. En als je aan het einde van de dag al mijn vragen goed kunt beantwoorden breng ik jullie naar huis." "Uh," zei Anton, "dat is heel wat; normaal doen wij daar drie maanden over en nu moet alles in één dag." "Take it or leave it," zei het bebaarde hoofd. En Rob en Anton gingen aan de studie.

Het bebaarde hoofd was de verdere dag een beetje bezig met allerlei onduidelijke zaken, zoals detailplanninkjes maken, timmerlieden aan het werk houden, coördinatie met de installateurs, overleg met de opzichter en kijken of de toiletten goed waren schoongemaakt. Het

stelde allemaal niet zoveel voor. Maar Rob en Anton waren hard aan het werk en in de loop van de dag hadden zij duidelijk door dat het werk MINNAERT een creatie is vol met noviteiten en ingewikkelde constructies. Aan het einde van de werkdag was de sfeer als bij een TV-quiz waar je een koelkast kunt winnen: enigszins nerveuze kandidaten en een quizmaster die overloopt van zelfvertrouwen. Bij de aanvang van het vraag- en antwoordspel werden Rob en Anton met eenvoudige vraagjes op hun gemak gesteld. In de geest van: *hebben jullie al eerder met bouwen te maken gehad en zo ja, was dat dan net zo leuk als hier?*

"En nu," zei het bebaarde hoofd, 'komen de serieuze vragen. Om te beginnen: hoe komt men aan de naam MINNAERT?" Rob: "De naam MINNAERT komt van prof.dr Marcel Gilles Jozef Minnaert, geboren in 1893 en overleden in 1970 te Utrecht. Hij was een wis-, natuur- en sterrenkundig geleerde. In 1937 werd hij benoemd tot buitengewoon hoogleraar te Utrecht en bleef daar werkzaam tot zijn overlijden. De professor heeft grote verdiensten gehad voor de Universiteit Utrecht en met de opdracht van het College van Bestuur van de UU aan Aan-neming Maatschappij J.P. van Eesteren BV tot realisering van het gebouw MINNAERT wil de universiteit met een opvallend gebouw zijn naam blijvend eren."

"Wie is de architect?" Rob: "W.J. Neutelings Architectuur BV." "Tot nu toe gaat alles goed," zei het bebaarde hoofd, "maar hier komen nog enkele vragen. Wanneer is de eerste paal geslagen?" Rob: "Op 20 mei 1996 (*zie FYLAKRA 1996 nr 4, blz 13-17 - red*). Het zijn Vibropalen en in de tekeningenkast heb ik een mooi schetsje gevonden waarop wordt aangegeven hoe men te werk gaat bij het aanbrengen van deze palen (*genoemde methode, met schetsje, is beschreven in FYLAKRA 1996 nr 3, blz 38 en 39 - red*)."

"Mooi, zo'n schetsje," zei het bebaarde hoofd, "maar kunnen jullie het te maken gebouw globaal omschrijven?" Was de vraag maar nooit gesteld: Rob barstte los en was niet meer te stoppen: "Het betonskelet wordt opgebouwd door middel van in het werk te storten binnenwanden (*dit in verband met het feit dat in die wanden talloze leidingen worden verwerkt - red*) en liftkernen. De gevels bestaan uit dragende prefab betonelementen en de vloeren worden geformeerd

uit kanaalplaten met daarop een gestorte druklaag."



foto 2835 - op de voorgrond een vloer van kanaalplaten; daarop is een bewapening gelegd met daarin verweven de elctriciteitsleidingen; tussen de twee trapgaten (in 't midden) en de bouwkeet is men bezig de druklaag te storten

"De dakconstructie," zo ging Rob verder, "van de centrale hal en het restaurant bestaat uit voorgespannen betonliggers waaronder bakken worden gemonteerd. Deze dakbakken vormen een gotenstelsel dat het hemelwater verzamelt. Bij regen wordt dan een waterval gevormd die uitkomt in een vijver in de centrale hal op de eerste verdieping. Het water van de vijver wordt gebruikt voor het doorspoelen van de toiletten en bij de klimaatbeheersing binnen het gebouw."

"Mooi," zei het bebaarde hoofd, "maar vertel eens iets over de indeling." "Ja," zei Rob, "op de begane grond....." "Stop jij eens even," bromde het bebaarde hoofd en hij wendde zich tot Anton met de opmerking: "Als jij zo stil blijft win je nooit de koelkast", waarop Anton antwoordde: "Als Rob er bij zit mag ik nooit wat zeggen en als

de tekst gaat verder op blz 26



foto 3807 - de waterbakken op de vloer van de centrale hal



foto 3836 - de bakken hangen tenslotte aan het dak

ik de koelkast niet zou mogen winnen dan zet ik mijn bier wel bij dat van jou, hier in de keet." Anton had in de nachtelijke uren het grote geheim van de keet ontdekt; het bebaarde hoofd liep rood aan en mompelde iets over *alcoholvrij* en *laten we snel doorgaan*.

"Goed," zei Rob, "om verder te gaan: op de begane grond bevinden zich de practicumlokalen en de technische ruimten. Op de eerste verdieping is de centrale hal met de vijver gesitueerd. De hal is door middel van loopbruggen verbonden met de aanliggende gebouwen van Aardwetenschappen en het Buys Ballot Laboratorium."



Doorsnede van het gebouw

De schets toont het gebouw MINNAERT, gezien vanuit het oosten. Opvallend zijn de knuffelhoeken (links) met uitzicht naar buiten en naar binnen, op de centrale hal. Via een ingenieus gotenstelsel wordt al het hemelwater, dat op het gebouw terechtkomt, via enorme, aan het dak opgehangen waterbakken in de vijver in de hal gestort en vervolgens door het gebouw gepompt. De openingen, waardoor water en zonnestraling naar binnen komen, worden voorzien van glazen kleppen; de zonnestraling reflecteert tegen de noordwand in de vijver en dat proces draagt bij aan de klimaatbeheersing

"De centrale hal zal dienst doen als ontmoetingsplaats voor docenten en studenten met als doel de kruisbestuiving tussen de diverse faculteiten te bevorderen *(daarvoor zijn de "knuffelhoeken" ontworpen, zie FYLAKRA 1997 nr 1 - red)*. Aan de westzijde van het gebouw zijn twee collegezalen en vier bouwlagen kantoor gesitueerd, aan de oostzijde bevindt zich het restaurant met keuken."

"De gevel," was de volgende vraag, "wat kunnen jullie hierover vertellen?" Rob haalde snel adem en barstte los: "Als alles belangrijk is is niets meer echt belangrijk en de gevel maakt hierop weer een uitzondering. Een gevel van spuitbeton *(totaal 4500 m² - red)*, in de kleur steenrood met een ruw oppervlak en grillig gevormde rillen, die in natuurlijke krommingen, als dijken in een rivierlandschap, uitwaaieren over de gevel. Een gevel, functioneel, constructief en decoratief, uniek in Nederland! De globale opbouw van het gevelpakket bestaat uit isolatie, een luchtpouw en 50 tot 60 mm spuitbeton, voorzien van allerlei voorzieningen. Bevestiging van het spuitbeton aan de achterliggende constructie, dilatatievoegen en de aansluitingen van de gevelpuien zijn creatieve oplossingen *(op 8 oktober 1996 heeft men als proef op een gedeelte van de oostgevel spuitbeton aangebracht; na een nieuwe proef worden alle gevelwanden bespoten, een werk dat pal voor de bouwvakvakantie klaar is)*."



foto 2634 - resultaat van een bewerking met spuitbeton

"Ik moet zeggen: heel goed!" zei de bebaarde man, "ik ben zo ongeveer door mijn vragen heen." Hierop liet Anton iets van zich horen: "Ben je niet iets vergeten?" "En wat mag dat dan wel zijn?" bromde het bebaarde hoofd. "De letterkolommen!" riep Anton en hij lachte enigszins triomfantelijk. "Heel goed," zei het bebaarde hoofd, "vertel jij dan maar. Dit is je kans om ook thuis te worden gebracht."

"De naam MINNAERT," begon Anton, "wordt permanent gevormd in de gevel van het gebouw door letterkolommen. Alle verticale gedeelten van de letters vormen constructiekolommen, ook de twee benen van de A - deze dragen het bovenliggende gedeelte van het gebouw. De letters zijn samengesteld uit kokerprofielen van 400 bij 400 mm en op de bouwplaats gevuld met beton. De naam MINNAERT is uitstekend geschikt om letterkolommen te maken, want stel je eens voor dat er een S in de naam was voorgekomen. Achter de letterkolommen bevindt zich een bestraat gedeelte waar de fietsenstalling zal worden geplaatst."

"Hoe is het mogelijk, Anton," zei het bebaarde hoofd, "zó'n goede uiteenzetting en Rob is zelfs niet eens in de rede gevallen. Hiermee hebben jullie alle vragen beantwoord en belofte maakt schuld!"

En, zoals in de meeste sprookjes heeft dit avontuur voor Anton en Rob ook een happy end: zij werden door het bebaarde hoofd naar huis gebracht.

Arie Koolmees

Verantwoording van de eindredacteur:

Ik heb het verhaal, zoals dat was verschenen in De Driehoek, gelegd naast het originele script van de heer Koolmees, waarbij bleek dat de redactie van het blad de tekst hier en daar had gewijzigd. Een aantal wijzigingen heb ik ongedaan gemaakt, een paar andere heb ik laten staan. In de daarop ontstane tekst heb ik nog enige zeer kleine m.i. verbeteringen aangebracht. De twee foto's die in De Driehoek stonden afgedrukt zijn voor de versie in FYLAKRA vervangen door vijf andere, overigens van dezelfde fotograaf

ANDRIESSE

Wat de norm is op het Buys Ballot zou ik niet kunnen zeggen. Het rustig vorsende werk dat daar verwacht mag worden is mij niet meer beschoren. De stapeltjes papieren op mijn kamer worden hoger en hoger. Niets is af. Veel zal nooit af komen! Want ik sta onder een enorme communicatiedruk.

Neem nou eens 25 februari. Eerst naar Went, waar heren me wilden horen over de tweede fase van de NWBB-studie. Die algemene studie in de natuurwetenschappen is óók van ons, collegae fysici, denk niet dat het alleen maar een onderneming van chemici en biologen is. De hoorcommissie zat er monter bij, want ze hadden die dag alleen nog maar Robert H. doorgezaagd. Een Smit (IMO) vroeg me naar mijn netwerk in het aio-programma 'Matches in science' en voorzitter Beckers (ex-Shell) wilde weten hoe ik met Wim J. samenwerk. Dat liep dus even uit.

Terug op het Buys Ballot begon ik aan een lastige, want diplomatieke brief aan het bedrijf waar Andrea van H. haar afstudeerwerk verricht. Om de praktijk van waardebepaling beter te leren kennen moet ze naar een ander bedrijf toe, vind ik. Toen ik haar belde om nog even over de formulering te praten bleek dat ze erg tegen de



overstap opzag. Die brief zit nog steeds onaf in mijn PC. Robert H. liep vervolgens binnen om te zeggen dat Boris B. en Gerrit R. kritiek hadden op zijn hypothesen over de samenwerking bij het ontwikkelen van hollenvergassing. Wat hadden die jongens er dan tegen? Op het moment dat ik begreep dat het woord hypothese in de sociologie nèt wat anders betekent dan in de fysica begon ik te foeteren.

Robert heek maar langs me heen het raam uit. Prachtig uitzicht trouwens. Op Amelisweerd.

Toen was het hoog tijd om naar Hilversum te gaan. Ik had me een week daarvoor laten strikken voor een radio-opname van de RVU. Nu de sluiting van Dodewaard nabij was wilden ze een uur over de geschiedenis van kernenergie in Nederland praten. In januari had ik ze naar Jaap G. verwezen, want die leek me er geknipt voor, maar in het voorgesprek was hij niet goed bevallen. Daarna kon ik er niet meer onderuit. Terwijl Ben K. de vragen met me doornam at ik een broodje. Het gesprek zelf liep glad, maar tegen het eind werd ik verrast door een recent commentaar door de bouwer van Dodewaard. Ooit was hij mijn baas. Hij had me meer dan eens toegebeten dat ik mijn bek moest houden. Ik weet niet hoe mijn stem geklonken heeft nu ik hem voor de radio mocht tegenspreken, want ik heb de uitzending niet gehoord en het bandje nog niet ontvangen.

Op de terugweg reed ik even door Zeist en bekeek er een huis dat zojuist te koop was aangeboden. Het leek aantrekkelijk, maar de prijs was zo laag dat er een gebrek zou kunnen zijn. Ik belde meteen mijn vrouw om een bezichtiging aan te vragen, wij zoeken namelijk al maanden naar een woning op fietsafstand van mijn werk.

En toen was ik juist op tijd weer in Went voor de voorlopige bevindingen der NWBB-visitatie. In de bijna volle groene zaal vond ik nog een plaatsje naast het commissielid van M.I. Doctor Beckers has been writing for two hours, zei hij, I have no comment, let's listen to him. Toen las de voorzitter het oordeel voor, met diepe bas. Het doel van de studie is voortreffelijk, zei hij, maar het programma is overladen en te eenzijdig, het moet echt anders worden en daar heb je een onafhankelijke commissie voor nodig. Hij loog er niet om. Toch kreeg hij de zaal geregeld aan het lachen.

We liepen naar kaas en wijn om na te praten. Jij was het, zei NWBB-directeur Wim S., die de commissie gezegd heeft dat de studie gamma-plus was. Kennelijk het verkeerde antwoord. Dat klopt, zei ik, 't is toch geen bèta-plus? Wim kon wel leven met de conclusies van de visitatie. Ook Liteke van V.-J. (CvB) kreunde niet.

Studenten glunderden.

Pas toen ik Arend N. na zessen nog in diep gepeins voor zijn computer zag rook ik weer fysica. Hij was de hele dag daar, in het Buys Ballot, niet weg geweest! En Erika zou nog lang kunnen wachten, want Bose & Einstein hadden hem in de greep.

ELLEN BERENDS EN DE MODERNE KRISTALLEN BOL



Op 17 februari is Ellen Berends (AIO) *(hierboven op een foto van Gijs van Ginkel)* begonnen aan haar opleiding bij de afdeling Fysica van de Mens van het Helmholtz Instituut. Ellen is afgestudeerd in de technische natuurkunde aan de Universiteit Twente met als specialisaties supergeleiding en biomagnetisme. In de komende vier jaar zal zij zich gaan bezighouden met de stabiliteit van het binoculair dieptezien. Ellen woont sinds kort in Nieuwegein met haar kat en vogel (een gewaagde combinatie). Ik wens Ellen veel succes met haar onderzoek en een plezierig verblijf bij mijn afdeling.

Casper Erkelens

KEES DE GRAUW
stort zich postdoctoraal op een supermicroscop



Bij deze wil ik **Kees de Grauw** (*hierboven op een foto van Gijs van Ginkel*) verwelkomen bij ons in de groep (Debye Instituut, Moleculaire Biofysica). Kees heeft de functie van postdoc en zal aan de verschillende deelprojecten van het PIONIER project van Hans Gerritsen een bijdrage gaan leveren. Oorspronkelijk is Kees afkomstig uit Twente waar hij op 28 februari van dit jaar promoveerde en op 3 maart stond hij al op de stoep om in Utrecht te gaan meten!! De vaardigheden van Kees liggen op het gebied van de Raman microspectroscopie en imaging en sluiten dus goed aan op het nieuwe snelle imaging onderzoek binnen het Debye Instituut. Ik wens Kees een prettige en produktieve periode toe hier in Utrecht.

Hans Gerritsen

EEN SPROOKJE de eenzame computers

Er was eens een universiteit in een ver, ver land, hier niet zo ver vandaan. Daar draaide een practicum Natuurkunde al jaren naar volle tevredenheid met prachtige 486 computers. Maar geen sprookje zonder een hartverscheurend plot: het practicum had genoeg van al die oude trouwe werkkrachten en besloot verse werkkrachten aan te trekken (ja, ja, in dit land hadden ze geen Arbeidsbureau's en Wetten op de Arbeidsvoorziening). Ze kochten gewoon nieuwe computers en dumpten de oude.



Ceremoniemeester en secretaris Rudi Borkus houdt "notaris" Anny de Jong de hoed voor met daarin de namen van de gegadigden

Na jaren van trouwe dienst stonden de oude computers daar eenzaam en alleen weg te kwijnen. Hun CPU'tjes werden stoffig, de IC'tjes dreigden weg te roesten en hun beeldschermen bleven leeg en somber. Dat konden de mensen die verantwoordelijk waren voor het zo hardvochtig afschrijven van de compies toch ook niet over hun hart verkrijgen en probeerden een oplossing te verzinnen.

Er werd enige ruchtbaarheid gegeven aan het feit dat 27 computers een nieuwe baas zochten. En dan zie je toch dat Nederland nog steeds niet blasé is van alle acties voor die goede doelen.

De animo was enorm. De mensen leefden ontzettend mee met al die zielige apparaten en schreven massaal in. 173 mensen wilden uit goedertierendheid wel in hun buidel tasten om toch nog een goed huis te vinden voor de machines.



Medewerkers van BOZ en Julius Instituut verdrongen zich in de deuropening om niets van het schouwspel te missen. Geheel rechts de enig aanwezige die ter plekke zijn computer kreeg toegewezen; geheel links een studente, die zich wel had ingeschreven, maar die niet op de lijst stond. Zij mocht alsnog, als 174^{ste}, meedoen aan de verloting

Er moest warempel nog een loterij worden georganiseerd omdat het aantal ingeschrevenen het aantal afgeschrevenen ver overtrof. Maar happening in zaal 42 van Trans I, waarbij de lijdende voorwerpen trots stonden te glanzen, verliep zonder incidenten, mede door de bezielende leiding van interim notaris Anny de Jong, en zo werden mens en machine gekoppeld.



Eerbiedig en gelukkig aanschouwt O. Uca de computer die hij zojuist verworven heeft. Zou-die het doen?

De week daarop werden de computers door hun nieuwe bazen opgehaald en zo leefden ze waarschijnlijk lang, maar zeker gelukkig.

Rudi Borkus

DE IVON-ION VAN WUB TOT MUB

We schrijven eind jaren zestig. In Parijs gaan de studenten de straat op. In Nederland bezetten studenten her en der bestuursgebouwen om inspraak te krijgen in het universitaire bestuur. Ook in het Utrechtse Fysisch Laboratorium moet de bestuursstructuur zich aanpassen. Tot in de jaren vijftig kende men daar de hoogleeraar-directeur, die het alleen voor het zeggen had. Daarna kwam er een driemanschap en vervolgens een laboratoriumraad, waarin evenwel slechts hoogleraren en lectoren zitting hadden. Overig personeel en studenten hadden inspraak noch medezeggenschap.

Ook hier breekt de democratie door. Er wordt een gekozen laboratoriumraad bedacht en ingesteld. Onder de Wet Universitaire Bestuurshervorming (WUB), die de bestuursstructuur democratiseert, is voor zo'n raad echter geen plaats. De zaken moeten op subfaculteitsniveau geregeld, maar wel democratisch. Het Fysisch Laboratorium verdwijnt als zelfstandige eenheid. De subfaculteit krijgt een subfaculteitsraad en een bestuur. In de subfaculteit worden drie instituten verenigd, het theoretisch instituut, het fysisch laboratorium en de sterrewacht. De wiskunde heeft net voordien zijn eigen weg gezocht en informatica is nog nauwelijks uitgevonden.

We zitten volop in de periode dat de bomen tot in de hemel groeien. Personeel wordt uitgereikt in de vorm van personeelsplaatsen. Wie piept krijgt erbij, wie hard piept veel. Inmiddels zijn we in 1975 aangeland en moet de vakgroepstructuur worden geregeld.

De WUB bracht een organisatorisch probleem mee. Onderwijs en onderzoek moesten worden ondergebracht in op onderzoeksgebieden gerichte vakgroepen. Iedere vakgroep was verantwoordelijk voor het onderwijs in zijn vakgebied. Dat was niet in lijn met de subfacultaire gedachten daarover en met de feitelijke gang van zaken. Het gemeenschappelijke onderwijs werd altijd gedragen door medewerkers door de onderzoeksgroepen heen. Een aantal medewerkers, zowel WP als NWP vond ook toen zijn hoofdtaak in het onderwijs, de practica, de werkcolleges of het mentoraat. Om

deze medewerkers onder te brengen werd een naam bedacht die niet in de wet voorkwam: de "Intervakgroep". Een analoon aan de toen bestaande interfaculteiten.



Jan Kuperus (rechts) overlegt tijdens een faculteitraadsvergadering met DienstCie-voorzitter Gijs van Ginkel (op de rug gezien) en faculteitsdirecteur Piet Zeegers (l)

De InterVakgroep Onderwijs Natuurkunde, afgekort IVON, omvatte behalve deze onderwijsmedewerkers, wetenschappelijk, technisch en administratief personeel ook vertegenwoordigers van de reguliere vakgroepen. Dat laatste heeft nooit echt gewerkt. Ook waren studenten die een assistentschap van een zekere omvang hadden opgenomen.

Hoewel de juridisch waterdichtheid van de constructie te betwijfelen was heeft deze naar alle tevredenheid geopereerd. In het nieuw op te stellen reglement van de subfaculteit werd de opsomming van de vakgroepen gevolgd door de toevoeging "en een Intervakgroep Onderwijs Natuurkunde". De ambtenaren van het universitaire bestuur hebben de constructie wat argwanend bekeken maar verder geen moeilijkheden gemaakt.

Later veranderde de wet en werd het mogelijk een vakgroep met voornamelijk een onderwijstaak op te richten. Niet alleen werd de subfaculteit *faculteit*, maar ook werd de intervakgroep een gewone vakgroep. Om aan te geven dat het onderwijs een facultaire zaak was werd de naam *intervakgroep* gehandhaafd. Het werd dus de vakgroep Intervakgroep Onderwijs Natuurkunde; niet uit te leggen maar wel leuk. De afkorting IVON werd om door mij nooit begrepen redenen omgezet in ION.

De democratie binnen de ION was netjes geregeld. Een gekozen dagelijks bestuur en een algemeen bestuur waarin in feite iedereen zitting had. Ten minste eens per jaar kwam het AB bijeen om de onderwijstaken, (voornamelijk practicumverantwoordelijkheden) binnen de groep vast te stellen, maar ook om te besluiten over andere gewichtige zaken, zoals bijvoorbeeld de door het faculteitsbestuur gepropageerde maar nooit gerealiseerde fusie met de werkgroep Fysische Informatica.

Ruim twintig jaar later lijkt de tijd voor medebeslissingsrechten voorbij. De faculteit loopt voorop om daaraan mee te doen en de MUB in te voeren voordat deze van kracht is. Besluiten in de faculteitsraad zijn nu al bijna steeds een formele bekrachtiging van wat elders al volledig voorgekookt is en de rol van de vakgroepen is uitgespeeld. Hoewel de ION formeel nog niet is opgehouden met

bestaan is al het ION-personeel voor zijn gehele werktijd ondergebracht bij het Julius Instituut en gaan alle middelen naar het Julius Instituut. Een ingesteld (door het JI-bestuur erkend) gekozen overlegorgaan kan als laatste restje van inspraak formeel de mening van het personeel naar voren brengen en met de directeur overleggen.



Jan Kuperus (l) formuleert tijdens de faculteitraadsvergadering van 26 november 1996 samen met Piet Ullersma een amendement op het bestuursvoorstel - om de kredieten voor OBP en middelen in één pot te doen - met het doel betere garanties voor het OBP te verkrijgen

Gelukkig zijn de verhoudingen in onze faculteit zó, dat luisteren naar argumenten heel normaal is en dat belangrijke beslissingen toch wel met een draagvlak worden genomen. Laten we hopen dat het verdwijnen van het recht op inspraak en medebeslissing hieraan geen afbreuk doet.

Jan Kuperus

NB - de foto's zijn van Evert Landré

IN GESPREK MET.....JOKE TROMP, MENTOR

In het kader van deze nieuwe serie die de mensen in de faculteit belicht vanuit hun werksituatie zoeken we mensen die daar wat over kwijt willen. Hoe zien zij hun werk, de organisatie van de faculteit etc. Als eerste in de reeks werd Joke Tromp bereid gevonden een bijdrage te leveren aan deze serie. Rudi Borkus sprak met haar.

Joke Tromp werd in 1952 geboren in Koudum en verhuisde op jonge leeftijd naar Harderwijk. Met 16 ging ze studeren, haalde in twee jaar haar kandidaats waarna ze als werkstudent verder ging en in 1979 afstudeerde. Tijdens haar studie leerde ze haar man Frans kennen. Ze hebben 2 kinderen (Maarten '80, Saskia '83).



*Pas kort bij ons: Joke Tromp (met links van haar
Gijs van Ginkel) bij het afscheid van voorganger
Aaldert van der Vegt op 3-09-1993*

Sinds 1976 werkte ze als lerares op een middelbare school (De-Bruijne Lyceum) en dat is ze tot 1993 blijven doen. Daarna werd zij mentor bij onze faculteit.

De trend voor het gesprek is al gezet op het moment dat je binnen komt. Tekenfilmfiguren aan de muur, fruitschaal, koffie, koekjes en thee op tafel, kleurige gordijnen, een muziekinstallatie, een echte piano en een knuffel in de hoek. Echt een gezellige kamer, zonder dat het te vrijblijvend word, daar heeft ze ook bewust voor gewaakt.

Belangrijk voor haar taak vindt ze namelijk makkelijke aanspreekbaarheid, goede contacten en een kamer waar je gemakkelijk naar binnen stapt. Voor alles is de mentor aanspreekbaar. Diepe gesprekken maar toch zakelijk waarbij zowel studie- als privé zaken aan de orde mogen komen. Geen lieve Mona.

De huidige mentorfunctie omvat alle N&S studenten. Vroeger waren er twee mentoren, één voor het 1^{ste} en 2^{de} jaar en een ander voor het 3^{de} en 4^{de}. Nu zijn dat één mentor samen met vier studieadviseurs voor de verschillende stromingen:

Theorie: Erik Verlinde,
 Experimentele fysica: Toine Arts,
 MFO: Huib de Swart en
 Sterrenkunde: Aert Schadee.

Met Frans Habraken, Els Wolfs, Ada Molkenboer, Trudy Wardenaar en Frank Witte heeft ze een wekelijks overleg over onderwijsaangelegenheden en algemene studentenzaken.

In de faculteit probeert ze zoveel mogelijk te praten met alle mensen die direct met de studenten te maken hebben of krijgen. Zowel onderzoekers, die studenten op de vakgroep krijgen, als onderwijsmensen.

Haar taak ziet zij als dienstverlenend maar wel sturend. In het algemeen komt het er op neer dat ze de studenten zo goed mogelijk door hun studie wil loodsen. De manier waarop ze aan die doelstelling invulling geeft is dan ook nogal divers.



Al een beetje arrivée: Joke Tromp in gesprek met prof. Gerard Nienhuis tijdens de afscheidsreceptie van dr Tjalling Hollander, op 28-04-1995

Ze praat veel met studenten over hun studieprogramma, over de keuzes daarin. Ook over effectief studeren. Daarnaast stimuleert ze de studenten tot het ondernemen van andere activiteiten die tot hun "academische vorming" bijdragen. Zoals deelnemen aan College Respons Groepen, A-Eskwadraat-commissies, studentassistent-schappen enz. Zelfs probeert ze bijbaantjes (zoveel mogelijk met de studie te maken hebbend) en kamers te "versieren".

De studenten ziet ze hier het liefst vertrekken als gedreven natuurkundige, sterrenkundige, meteoroloog of fysisch oceanograaf, goed voorbereid op een plaats in de maatschappij. "Als medewerkers van de faculteit dragen we allemaal daaraan bij. Geef je een student op z'n kop als hij een fout heeft gemaakt bij een werkcollegesom of het doorgeven van een adreswijziging of is je reactie opbouwend? Afkeer van computers kan veroorzaakt zijn door een gevoel van onmacht. Goed onderwijs voorkomt dit.

Enthousiasme van een student voor quantummechanica blijkt vaak terug te voeren op een docent, die meer deed dan alleen de formules afleiden, en die ook belangstelling had voor zijn studenten."



Joke Tromp bij het inloopcollege op 24-01-1997

Op mijn vraag of ze verder nog wat kwijt wil aan de medewerkers in de faculteit kwam het antwoord dat ze een oproep wil doen aan iedereen die met onderwijs te maken heeft om dit, ondanks de vele andere verplichtingen, met liefde voor het vak en de student te blijven doen. "Dit hoor ik namelijk altijd terug in de verhalen van de studenten".

De redactie bedankt Joke Tromp voor een bijzonder prettig gesprek, en hoopt dat de rest van de mensen, die wij in de toekomst polsen voor een dergelijk verhaal in FYLAKRA, net zo enthousiast zullen reageren als zij deed.

Rudi Borkus, co-editor Joke Tromp

ANKE BROCKHOFF

Nieuwe OIO bij Grenslaagfysica

Op 1 februari jongstleden is onze groep aangevuld met een nieuwe OIO, Anke Brockhoff (*hiernaast op een foto van Gijs van Ginkel*). Anke's onderzoek zal zich richten op het gedrag van waterstof aan het grensvlak van silicium nitride en amorf silicium. Dit soort multilagen worden veelvuldig toegepast in veld-effekt transistoren (TFTs), welke op hun beurt worden gebruikt in de beeldschermen van laptop computers, voor de aansturing van de pixels. De elektronische eigenschappen van de huidige generatie TFTs verslechteren als er langdurig een spanning wordt aangelegd op het gate-contact. Daarbij wordt gedacht dat het altijd aanwezige waterstof in dit soort structuren een essentiële rol speelt in de waargenomen verslechtingen. Anke zal zich met name richten op het diffusiegedrag van waterstof aan het genoemde grensvlak, een onderzoek dat uitstekend past binnen het kader van het Debye Instituut.

Anke studeerde natuurkunde aan de Rijksuniversiteit Leiden. Daarbij heeft ze in haar derde jaar via een Erasmus uitwisselingsproject een stage van 6 maanden doorlopen aan de University of Oxford, Engeland. Ze heeft daar, naast het volgen van de nodige colleges, een korte onderzoeksstage op het gebied van keramische supergeleiders volbracht. Als afstudeer-onderzoek heeft ze binnen de werkgroep Metaalfysica van het Kamerlingh Onnes Laboratorium gewerkt aan dunne films van $\text{YBa}_2\text{Cu}_3\text{O}_7$ en $\text{La}_{1-x}\text{Ca}_x\text{MnO}_3$. Zij heeft dus al de nodige ervaring opgedaan in dunne film technologie en is derhalve een verrijking voor onze onderzoeksgroep.

Anke woont nog in Leiden, maar zal per 1 april van dit jaar die stad verruilen voor de Domstad. Op De Uithof is ze meestal te vinden in kamer 061 van het Ornsteinlaboratorium, tel. 2468.

Anke, namens de hele sectie Grenslaagfysica wens ik je veel succes bij jouw promotie-onderzoek!

Hans Meiling



ANKE BROCKHOFF

HARALD KERP GAAT ZONLICHT OOGSTEN



Op 1 februari j.l trad Harald Kerp als OIO in dienst van de voormalige vakgroep Grenslaagfysica (het huidige leerstoel-omringingsgebied Grenslaagfysica). Formeel is dat natuurlijk heel anders: hij treedt in dienst van NWO en wordt gestationeerd bij het Debye Instituut. Hij zal daar onder leiding van Ruud Schropp en Frans Habraken zich bezighouden met onderzoek aan organische zonnecellen, met name aan de zogenoemde antennelaag op deze cellen, die zorgt voor de maximale lichtabsorptie. Er zijn verschillende factoren, die het rendement

van deze zonnecellen kunnen verhogen en om dat te onderzoeken worden de opto-electrische eigenschappen en de structuur van de lagen gekarakteriseerd met behulp van ionenbundeltechnieken.

U raadt het al: we zullen Harald frequent kunnen vinden in de buurt van de versnellers en de PC om experimenten uit te voeren, deze te interpreteren en vervolgens met een sensationeel idee te komen voor een zeer verbeterde organische zonnecel. Maar dat leest u over vier jaar in FYLAKRA, als hij zijn proefschrift zal verdedigen. Bij zijn onderzoek, dat zich beweegt tussen het Ornsteinlaboratorium (zitkamer) en het Van de Graaff Laboratorium, zal Harald veel profijt hebben van zijn hobby: erg hard lopen over zo kort mogelijke afstanden.

Wij wensen hem een succesvolle en prettige tijd bij het Debye Instituut.

Gijs van Ginkel

HET OVERLEGORGAAN JULIUS INSTITUUT

De MUB (Modernisering Universitaire Bestuursstructuur) is door de Tweede en Eerste Kamer aanvaard. Dat betekent dat de vakgroepen binnen nu en een jaar geen bestaansrecht meer zullen hebben. Daarmee zal ook de inspraak en beslissingsbevoegdheid van de medewerkers (die nu geregeld is via het bestuur van de vakgroep) vervallen. Facultair is er dan nog de Faculteitsraad (met minder bevoegdheden) en de Dienstcommissie. Of een eventuele vervanger van beiden in de toekomst. Maar binnen de instituten is geen enkel instrument meer om op een georganiseerde manier je stem te doen laten gelden.

Dit was het probleem waar de medewerkers van de vakgroep ION (Intervakgroep Onderwijs Natuurkunde) mee te maken kregen toen in januari 1996 het Julius Instituut als onderwijsinstituut van de faculteit werd opgericht. We hebben geprobeerd daar een oplossing voor te vinden.

In eerste instantie bleef de ION nog enige tijd als vakgroep bestaan binnen het Julius. Dit was echter geen ideale situatie: dubbele bestuurslagen, OBP in de ION, WP in het JI (zoals alle WP voor 40% bij het JI is aangesteld) etc... Daarom werd in juli 1996 de vakgroep definitief op non-actief gesteld en alle personeel, zowel WP en OBP, overgeheveld naar het JI. We hadden dus de twijfelachtige eer de eerste vakgroep te zijn die, vooruitlopend op de MUB, werd opgeheven.

Het toenmalige DB bleef nog wel functioneren maar had in feite geen echte beslissingsbevoegdheid meer. De medewerkers waren van mening dat er een ander inspraakorgaan moest komen dat de belangen van de medewerkers kon behartigen. Door het DB werd daartoe een Commissie Overlegorgaan JI in het leven geroepen. Deze kreeg als opdracht mee een statuut te ontwerpen waarin de inspraak van de medewerkers van het instituut zou worden vastgelegd. Dit resulteerde in het Statuut Overlegorgaan Julius Instituut dat werd goedgekeurd door directeur en bestuur van het JI. Daarmee was op 1 januari 1997 de oprichting van het Overleg-

orgaan een feit.

De taken, die zijn vastgelegd in het statuut, zijn zo ruim mogelijk gehouden. Ze zijn gedefinieerd als alles wat met de dagelijkse gang van zaken binnen het JI te maken heeft:

- * signaleren van knelpunten binnen de organisatie
- * onderhouden contact met directeur en bestuur JI.
- * ARBO-zaken
- * secundaire arbeidsvoorwaarden, etc.

Alles over het overlegorgaan (verslagen van vergaderingen, statuut etc.) kunt U vinden op de homepage van het Julius Instituut:
<http://www.fys.ruu.nl/~wwwjul/overleg/overleg.htm>

Voor vragen kunt U terecht bij de leden van het overleg:
R.H.S. Borkus, voorz. en secr. (Trans I, k.21, tel. 1007)
T.D. Heude (Trans I, k.33, tel. 1030)
J.N.H. van Hoof (Trans I, k.30, tel. 1736)

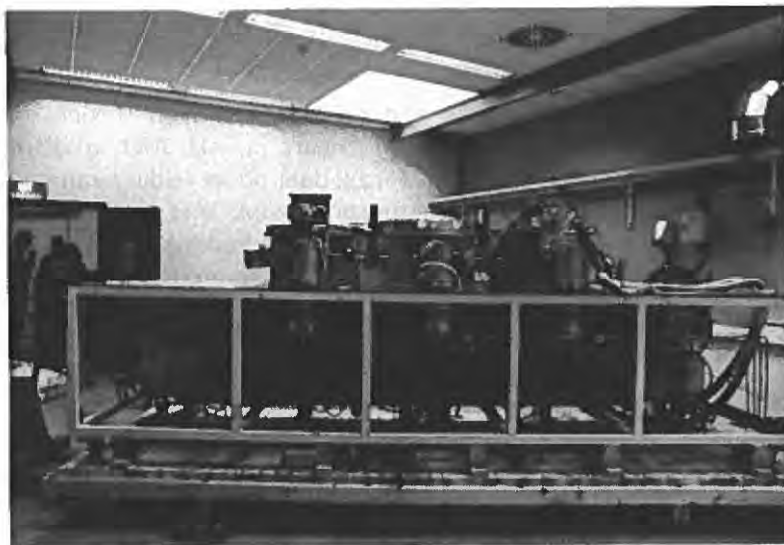
Rudi Borkus

OOGSTEN VAN ZONLICHT MET DE NIEUWE PILOT

3 maart was het dan eindelijk zo ver: de installatie van de PILOT zou beginnen! De PILOT (Photovoltaic Integrated Large area devices based On Thin films) is de nieuwste aanwinst van de sectie grenslaagfysica, een meerkamer-depositiesysteem voor het onderzoek naar oppervlakte-vergroting van amorf silicium zonnecellen. Om het apparaat, dat praktisch in zijn geheel verscheept was van de dok in het RvdG naar de 1^{ste} verdieping, in het depositielab te krijgen moesten experts van buitenaf ingehuurd worden. Het geheel bevond zich in een krat van 4,27 m L x 1,54 m B x 1,85m H, woog 2 ton en moest nog, vóór het in zijn geheel op de 1e verdieping stond, de deuropening door, die net een paar cm hoger en wijder dan de krat was.



Met een vorkheftruck en met de reeds aanwezige hijskraan in het lab heeft fa Van der Tol het geheel naar boven gebracht, waarna het op zijn plaats gerold kon worden (en de betrokken medewerkers weer opgelucht konden ademen!).



Aan het groot oppervlak-project, onder leiding van Ruud Schropp, werkt tot op heden een postdoc, Edith Molenbroek. In april zal een technicus aantreden. Met dit nieuwe apparaat hopen zij een brug te slaan tussen onderzoek op laboratoriumschaal en de toepassing hiervan in industriële systemen.

Edith Molenbroek

ERIC VAN ZEE VALT VOOR HET SYNCHROTRON

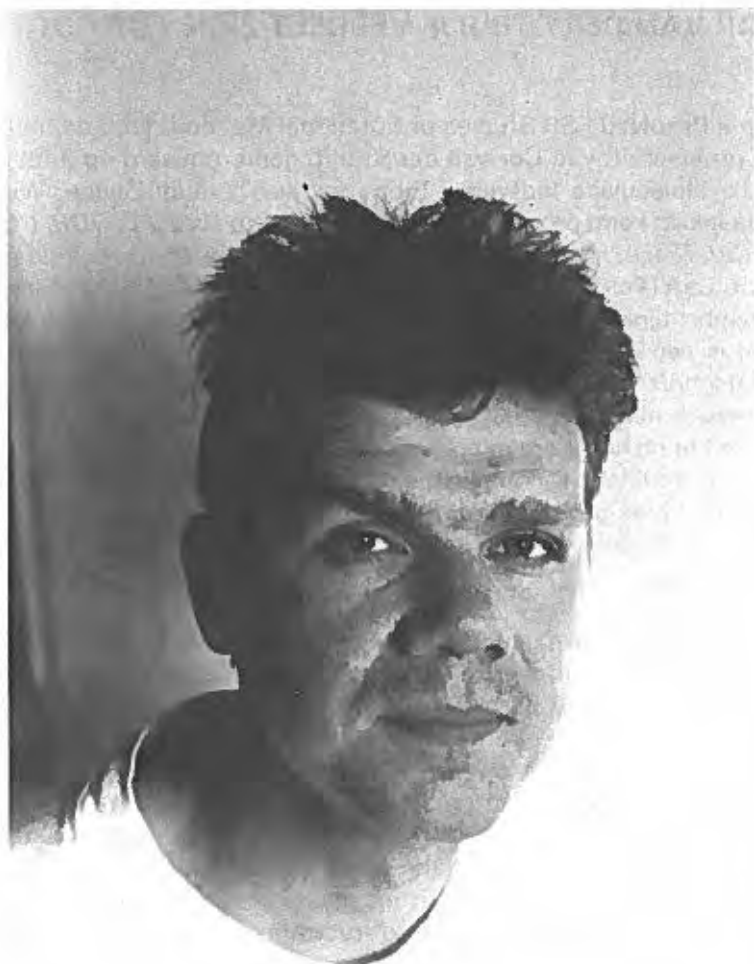
Eric van Zee is na een studie aan de TU Eindhoven (fysica van oppervlakken en grenslagen) per 1 maart j.l. als AIO in dienst gekomen van het Debye Instituut. Hij zal daar onder leiding van prof. Yehudi Levine tijdopgelost structuuronderzoek met synchrotronstraling gaan doen aan biopolymeren in samenwerking met een chemische onderzoeksgroep van de Universiteit Leuven. De bron van de synchrotronstraling staat in Grenoble in Frankrijk in de vorm van de gloednieuwe European Synchrotron Radiation Facility.

Al herhaaldelijk bent u hierover geïnformeerd, recent nog tijdens de nieuwjaarstoespraak van ons aller directeur Piet Zeegers. Bij die gelegenheid liet hij n.l. zien, dat het Debye Instituut samen met AMOLF en de Vlaamse tegenhanger van NWO zoveel geld heeft geïnvesteerd in de bouw van Belgisch-Nederlandse bundel lijnen (DUBBLE) in Grenoble. Van die bundellijnen gaat Eric gebruik maken.

Voorlopig zult u hem echter in Utrecht zien. maar als u hem enkele weken mist en hem vervolgens met onzekere tred en met bloed doorlopen ogen door het lab ziet lopen dan weet u, dat hij waarschijnlijk enkele weken van meetsessies in Grenoble achter de rug heeft.

Eric heeft (heel) veel aan atletiek gedaan, houdt van volleybal (wee de tegenstanders van Moleculaire Biofysica bij het volgende Fylakon sportfestijn) en tennis. Voor het jaarlijks kerstmuziekfestijn kan Eric waarschijnlijk niet veel betekenen, want hij fluit uitsluitend op zijn vingers. Reizen is een hartstocht van Eric, dus de tochten naar Grenoble zijn een bijna vanzelfsprekende vervulling van zijn reisverlangen. Wij wensen Eric veel succes en een goede tijd.

Gijs van Ginkel



ERIK VAN ZEE

COR VAN DER STRUIJF VERHEFT ZICH TOT DOCTOR

"Time Resolved ESR Studies of Rotational Motions" luidt de titel van het proefschrift van Cor van der Struijf, gepromoveerd op 3 februari j.l. bij Moleculaire Biofysica. Promotor was Yehudi Levine. Wie dit werk inkijkt komt prozaïsche afkortingen tegen als *2D-ELDOR*, *COSY*, en *CaATPase*. Het betreft geen sprookjes, maar onderzoek naar het eiwit CaATPase, dat een regulerende rol speelt bij het Calcium transport tijdens spiercontracties. "Hoe zo'n eiwit kan doen wat het doet is een groot en boeiend onderzoeksgebied", aldus Cor in zijn proefschrift. De karakteristieke tijden van een spiercontractie, tijdschaal micro- en milliseconden, maakt tijd opgeloste ESR een geschikte techniek om naar de dynamica van deze eiwitten te kijken. De onvermijdelijke complicaties bij de interpretatie van de door microgolf puls geïnduceerde spin echo's werden bestudeerd aan de hand van modelsystemen (eosine in een polymeermatrix) en computersimulaties.

Dat Cor vaardig met gewichten en halters weet om te gaan, is duidelijk aan de hand van de foto's te zien. Minder bekend is wellicht zijn vaardigheid met de dartpijlen (ik heb nog steeds prettige herinneringen aan de Debye winterschool in Noordwijkerhout) en toetsenbord. Altijd volgde op de vraag "Potje, Cor?" een hulpeloos en instemmend "Ach" en een greep in de bureaula naar het setje pijlen. Menige dagafsluiting met Cor veranderde het computernetwerk in een arena waar de aanwezigen elkaar bestookten met projektielen variërend van "flame orbs" tot magische eieren. Bij deze spellen is Cor tot (in ieder geval mijn) grote frustraties bijna niet te kloppen.

Cor heeft ook een verzorgende kant. Zo wist hij de goudvis Arnold, vernoemd naar de filmheld van Cor, en de planten op zijn kamer toch maar in leven te houden. Er gaan overigens wel geruchten dat hier het "survival of the fittest" principe van toepassing is geweest.

Penningmeester bij de BAU en maandagochtendcommisaris zijn functies die meer de sociale kant van Cor uitlichten. De maandagochtendcommisaris verzorgt bij ons de inplanning van de vakgroepbesprekingen, een taak die uiteraard veel takt vergt (en nieuwe zolen

vanwege het heen en weer lopen). Samen met al eerder gepromoveerde Dirk Harryvan (toch ook een soort Ed-en-Willem-Bevercombinatie) zijn een hele stoet studenten begeleid en tot het A/OIO-schap verleid. Wie denkt dat Cor altijd iemand van weinig woorden is, heeft hem niet meegemaakt als kamergenoot bij een conferentie. Ik denk nog met warme gevoelens terug aan onze lange nacht in Lunteren.



foto: Dick van der Sijs

Binnenkort zal Cor zijn aanstelling bij de SON verruilen voor een werknemerschap bij SUN (van de computers) in Amersfoort.

Momenteel is hij een voetgangerstunnel aan het graven van zijn huis naar zijn toekomstige baas. Cor, veel succes in het "post-educatieve" leven en in je nieuwe baan gewenst!

Dick van der Sijs

ALWEER EEN ZONNIG CONTRACT IN HET DEBYE INSTITUUT

Het Debye Instituut herbergt diverse onderzoeksstromingen, waaronder fundamenteel onderzoek aan zonnecellen bij Grenslaagfysica. Het succes van dat onderzoek wordt sterk gestimuleerd door samenwerking van onderzoekers zowel tussen chemie en fysica als tussen fysici onderling.

Recent heeft deze samenwerking weer een ongelofelijke impuls gekregen door een nieuw contract, dat op 13 maart j.l. is afgesloten. De plaats waar dat contract werd gesloten was het Utrechtse stadhuis. Contractanten waren Ernst Ullersma en Jeike Wallinga, die zich voor deze gelegenheid in feestkledij hadden gestoken: Ernst in een geraffineerd effen muiskleed pak, waaronder sneeuwwit overhemd met pikant gekleurde stropdas en Jeike in een lange scharlakenrode japon en daarbij een passend gekleurde bloemenruiker in de knuist. Het gezicht van beiden werd daarbij gesierd met een blij stralende uitdrukking.

Gezien het karakter van het contract waren ook ouders, familieleden, collega's en vrienden bij deze plechtigheid aanwezig, zodat we onder andere een apetrotse Piet Ullersma en zijn echtgenote in het gezelschap troffen. In het stadhuis had men zeer wel het belang van dit Debye contract onderkend en de burgemeester had dan ook een rode loper uitgelegd, waarover de stoet naar binnen kon schrijden naar een speciaal daartoe ingericht vertrek. Eenmaal gezeten achter de tafel, waarop het contract ter tekening lag, hield een ambtenaar een toelichting over de ins en outs en de kleine lettertjes in het contract. De ambtenaar eindigde met enkele vlijmscherpe vragen, die de contractanten slechts met *JA* of *NEE* konden beantwoorden. Tot opluchting van het hele gezelschap aarzelden de contractanten geen moment en antwoordden zeer zelfbewust de gestelde vragen met een stevig *JA*. Jeike en Ernst verlieten het pand als man en vrouw en wij volgden hen en wensen hen alle geluk van de wereld gedurende heel vele jaren.



(foto: Gijs van Ginkel)

(ingezonden mededeling)

HET NATUURKUNDIG GEZELSCHAP TE UTRECHT opgericht in 1777

Dinsdag, 22 april 1997:

dr. G.J.H. Burgers (De Bilt)

"Seizoensverwachtingen met El Niño modellen"

El Niño's zijn opwarmingen van het zeewater rond de equator in de oostelijke Stille Oceaan. Wereldwijd, van Zimbabwe tot Florida, blijkt het klimaat door deze El Niño's beïnvloed te worden. Reden om tegenwoordig met satellieten vanuit de ruimte en een speciaal netwerk van boeien ter plaatse zoveel mogelijk gegevens van El Niño te verzamelen. Die worden als invoerdata gebruikt voor meteorologische modellen waarmee meteorologische instituten proberen tot verwachtingen te komen voor het klimaat tot enkele seizoenen vooruit.

(Dit is een gemeenschappelijke vergadering met de Afdeling Utrecht van de Vereniging voor Weer- en Sterrenkunde)

Dinsdag, 20 mei 1997:

Ir. S.G. Tan (Wageningen)

"Toegepaste natuurkunde bij de scheepsbouw"

Voor de scheepsbouw en de offshore-industrie speelt het toegepast hydrodynamisch onderzoek een belangrijke rol. Aan de orde komen weerstand, voortstuwing, cavitatie, zeegang, manoeuvreren, afmeren en dynamisch positioneren van offshore-reconstructies en vaste en drijvende platformen. Verder zal toegelicht worden waarom fysisch modelonderzoek ook in de toekomst, ondanks het steeds meer gebruiken van computers in het ontwerpstadium, noodzakelijk blijkt. Tenslotte zal aandacht geschonken worden aan de positie van MARIN (Maritime Research Institute Netherlands) als GTI (Groot Technologisch Instituut) en aan het feit dat MARIN er al sinds jaar en dag in slaagt ruim 70% van zijn inkomsten van de maritieme industrie te verwerven.

De vergaderingen worden gehouden in een collegezaal van Transitorium 1, Leuvenlaan 21, De Uithof. De aanvang is telkens om 20.00 uur.

Excursie: Het ligt in de bedoeling dat in juni 1997 een excursie naar het MARIN (Maritime Research Institute Netherlands) in Wageningen plaats vindt. Hierover ontvangen de leden tijdig bericht.

Bij Transitorium 1 zijn parkeermeters geplaatst; na 18.00 u is het parkeren vrij en hoeft er dus geen parkeergeld te worden betaald.

Faculteit Natuur- en Sterrenkunde

Princetonplein 5
3584 CC Utrecht



Universiteit Utrecht